

NAŠ GLAS izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

List za državne nameščenke in upokoјence

Uradniški problem

Zagrebski »Trgovački Vjesnik« je v svoji 45. številki objavil sledeči članek, katerega objavljamo v prevodu:

»Ob izdaji uredbe o znižanju osebnih prejemkov državnih in samoupravnih uslužbencev, je bil naš list prvi in edini, ki je takoj zavzel stališče, da je sicer res v interesu državnega gospodarstva potrebno, da se izvede potrebno varčevanje, toda da se to varčevanje ne more in ne sme izvajati na račun itak slabo plačanih državnih uslužbencev.

Mnogo prej, preden je bila izdana uredba, že v prvi polovici leta, smo poudarili, da je vprašanje korupcije uradniški problem, in da bo sama po sebi prestala, ko bo naš uradniški stalež na višini. Toda naša uprava ne bo postala prej zares dobra, dokler ne bodo državni uslužbenci dobro plačani, tako da jih gmotne skrbi ne bodo mogle zavajati v skušnjavo. Vprašanje odprave korupcije je v dobrih plačah državnih uradnikov, zlasti onih, ki imajo opravka s stvarmi, ki spadajo v interesno sfero korupcije. Ob ti priliki smo navedli znano »našičko afero« in sarajevski agrarni proces, in odkrito rekli, da prenizka plača more, a končno tudi mora posamezne državne nameščenke privedi do korupcije.

Zmerom smo stali na stališču, na katerem stojimo še danes, da prenizka plača uradnikov, zlasti tistih na odgovornih položajih, ni pametno varčevanje, temveč razsipanje, ker odpira vrata raznim zlorabam. Če velja za gospodarsko življenje, da je uslužbenec na odgovornih položajih treba dobro plačati, potem mora to pravilo veljati tudi za državo, ker se je doslej vselej pokazalo, da pravila gospodarskega življenja veljajo tudi za državno gospodarstvo.

Napisali smo točno besedo za besedo to-le:

»Na vsak način je jasno, da ne sme živeti v gospodarskih skrbih noben državni uradnik, a najmanj sodnik, ki mora soditi recimo v pravdi, kjer gre za milijonske zneske. Tudi sodnik je

samó človek in tudi on more pasti v izkušnjo, zlasti če je preveč zapeljiva. Prav tako se ni treba čuditi, da ostane država prikrajšana pri raznih nabavkah in licitacijah, o katerih odločajo slabo plačani uradniki. Nobene kazenske sankcije ne bodo nikdar imele tistega učinka, kakršnega bo imela dobra uradnikova plača. Če zaradi svoje službe in zaradi svoje družine in njene prihodnosti se ne bo hotel uradnik predati korupciji za nekoliko neznatnih tisočev ali deset tisočev dinarjev, ali za kakršnekoli zneske ter s tem sebi in svoji družini uničiti za vse življenje obstoj.«

V interesu državne skupnosti je treba državnim uradnikom z dobrimi plačami zagotoviti mirno, dostojno in neskrbno življenje, šele tedaj je pa od njih mogoče zahtevati vestno, marljivo in mnogo ekspanzivnejše delo, kot je v resnici bilo doslej spriču dosedanjih zanikernih plač, od katerih se jim pa še jemlje.

Zdaj nam je nenavadno milo, da so tudi najpristojnejša državna oblastva istega mišljenja z nami in da so nedavno izvedla neke spremembe v navedeni uredbi, v prvi vrsti v korist slabše plačanih nižjih državnih uradnikov. Upamo pa, da se ne more in ne sme ostati na pol poti, temveč da se bo začeto delo nadaljevalo.

V zadnji številki lista smo iz uglednega beograjskega »Privrednega Pregleda« prenesli v celoti članek »Znižanje uradniških plač«, in oziroma se nanj, moramo dodati še nekaj ugotovitev:

Cene ogromnega števila najvažnejših življenjskih potrebščin na naših trgih stalno rastejo in so se vse življenjske potrebščine v zadnjih šestih mesecih podražile za 30% in še več.

Mnogo je raznih ustanov, uradov in služb, ki bi se mogli vsi ali popolnoma odpraviti, ali bi se moglo pa njihovo »delo« skrajšati na najskromnejši obseg, ne da bi od tega trpeli škodo ne državni ne splošni ljudski interesi.

Vse to bi moglo in moralo privedi do tega, da se kar najprej dokončno v vseh pogledih reši in uredi uradniško vprašanje v tem smislu, da se kvalificirani državni uslužbenci dostojno plačujejo, da pa morajo hkrati tudi vestno, nepristransko in popolnoma izpolnjevati svoje dolžnosti nasproti ljudstvu in državi.

Ta naš poziv pošiljamo tako na naslov kraljevske vlade, kakor še bolj na naslov narodne skupščine, da v novem zasedanju zahteva odpravo uredbe o znižanju uradniških prejemkov in da se uradnikom odvzeto vnovič vrne. S tem bodo gg. narodni poslanci najboljše izvršili svojo dolžnost nasproti

narodu in državi, zlasti pa nasproti tistim, ki predstavljajo to državo, ki v njenem imenu delajo in nastopajo, to so pa naši uradniki. —

.....

Prednji članek, ki smo ga povzeli po odlično urejevanem zagrebškem glasilu Združenja železniških uradnikov, že večkrat omenjenem »Glasniku železniških činovnikov«, priporočamo v resen premislek vsem našim odločujočim činiteljem in politikom. K pravilnemu stališču hrvatskih gospodarskih krogov, ki gledajo na naša uradniška vprašanja objektivno in brez predsodkov, nimamo kaj dodati.

O uradniški stalnosti

Beograjska »Narodna Prosveta« od 20. oktobra prinaša naslednji uvodnik, ki ga zaradi aktualnosti priobčujemo po »Učit. tovarišu« v celoti:

Obstoja vprašanje, ki ga bo težko postaviti z dnevnega reda. To tudi ne bi bilo v skladu z državnimi in nacionalnimi interesi. To je vprašanje uradniške stalnosti — posebno — učiteljske stalnosti.

Čitali smo uredbu o znižanju uradniških prejemkov. V tem trenutku nas interesira njena motivacija. Iz nje je razvidno, da se je minister financ odločil do tega koraka, poleg ostalega, tudi zaradi tega, ker se po plačilnih seznamih vodi preveliko število uradnikov — aktivnih in upokoјenih. Posebno pade v oči veliko število upokoјencev in to takih, ki nimajo polnega števila službenih let. Upokoјeni so bili oni, ki se jim je na ta način hotelo iti na roko, — to je pokojnina naj bi bila neka stalna sinekura, nek žep, — a istočasno bi upokoјenec dobil kak lukrativni položaj na kaki privatni ali poldržavni ustanovi. Ampak večina teh začasnih upokoјitev je bila izvršena kazenskim potom. Slučaj je resen, ter po izjavi ministra financ paralizira naše finance. Nastaja vprašanje: odkod toliko in takih upokoјitev? Ali so bile potrebne, in ako so — komu so bile potrebne? — Predčasne

upokoјitve, kot kazni, bi po našem mišljenju sploh ne smele obstojati; ampak ako se že stoji na principu, da smejo obstojati tudi predčasne upokoјitve kot sredstvo za kazni, — tedaj bi smelo biti to le v minimalnem številu. Upokoјitve po diskrecionarnem pravu niso pravni dokaz, da je nekdo tudi kriv.

Upokoјitve so se vršile iz razlogov, ki se ne morejo opravičiti z državno potrebo. V večini primerov — na zahtevo nestrpnih narodnih poslancev.

Še neka dosedanja praksa, ki je s svojimi posledicami zelo pritiskala naše finance, so premeščanja po potrebi službe. V stvari so bila ta premeščanja izvršena brez vsake službene potrebe. Tisoče uradniških rodbin je trpelo brez razloga, a milijoni narodnega denarja so bili potrošeni za selitvene stroške, ki so bili povsem nepotrebnosti.

Karakterizirajoč take pojave je gospod dr. Lujo Bakotić v časopisu »Javnost« od 12. t. m. rekel: »Poslanci so tu, da v imenu naroda branijo in ščitijo interese naroda v parlamentu, a ne da na razne načine dosegajo ono, kar po večini ne predstavlja splošnega interesa, ono, česar se nima poguma iznesti v javnosti in kar največkrat ni niti lepo niti dobro. Zdravo organiza-

Ob božičnem drevescu

Srebrno siv je silil mrak v sobo, kjer so kot žetonili v baržunasto temino. Naglo je žarek avtomobila, ki je drvel po cesti, ošinil stene, oplazil skromno vsebino omare za srebrnino in razsvetlil vse bleščeče nakitje, ki je krasiло božično drevo. Tako udobno toplo je bilo in tisti, že tako redki dihi skladnosti in zadovoljstva je bil razlit po vsem prostoru, kakršnega ume dati svoji okolici samo uravnovešeni duh ženske, čeprav predmeti naokoli niso bili vsi lepi, le malo je bilo med njimi dragocenih, nič pa modernih.

V globokem naslanjaču je sedela in uživala tihoto. Praznični hrup sinoči na božični večer, toliko teh ljudi, razgovori, ki so se vleкли dolge ure, vse to je utrudilo staro gospo. Čutila je pač že leta. In tako so ji postavili radila na mizico in odšli v kino — sama je pa ostala s svojimi spomini in mislimi, ki so vse plule nazaj v daljno preteklost.

Bogato življenje žene, polno truda, skrbi, otroškega smeha in materinega joka, življenje žene, ki je utihnulo in se utrujeno na zadnjem končku pota oziralo po tem, kar je bilo nekoč. Koliko božičnih drevesc ji je neki že gorelo? Cel gozdič jelk! A že od nekdaj ji je ravno ta praznik bil ljubši od vseh drugih. In vsa v mislih je vstala, vzela vžigalice in tu in tam prižgala napol izgorelo svečico. Kako čudovito lepo in slavnostno je bilo to bleščeče, s srebrom pretkana drevesce, kakšna pesniška misel je nekoč vodila nepoznanca, ki ga je prvi prižgal.

Da, res... in lepo je bilo tudi to, ko tako sama in čisto tiho, še enkrat v sponah sanj slavi božič. Kdo ve vendar, če ni za-

njo zadnji? Odblesk luči je ožaril preproste bele lase in nežne roke, ki so vendar morale opraviti toliko, časih srca tako težkega dela. Čisto tiho so prasketale lučke. Kdaj ji je prav za prav prvič zagorelo božično drevo, katerega še pomni? Bilo je to v njenem četrtem ali petem letu — a takrat je svet imel pač malce drugačno podobo kot danes. Čisto razločno je še videla lepo, sloko postavlo dragega očeta, njegova veselo smejoča se usta, pa malce debelušno mater z otroško majhnimi, materinsko mehкими rokami, brate in sestre, s katerimi je nepotrpežljivo čeblljaje pričakovala Božička.

In tedajci so se kar naenkrat, neslišno, kakor sama odprla vrata, da je zažarela svetloba z lučkami posejanega drevesa. »Mamica, mamica,« se je veselil otrok »videla sem belo Božičkovo roko!« Kaj verna ne dela čudežev? Pa je bila le poštna kmečka pest vrlega sluga, oblečena v bele volnene rokavice, ki je pomagala materi, da se ji je posrečila prevara. Tisti večer, ko otrok v srcu ni več mogel verjeti v Božička, pa se je bal, da ne prejme darov, se je pokazalo. In mati je vendar to gotovo že davno opazila. Toliko bleska je kar naenkrat izgubilo in stvari so postale čisto vsakdanje. Mar kesneje v življenju ni bilo mnogokrat prav tako? In vselej je ostalo globoko hrepenenje po izgubljenem občutku sreče, dokler se ni človek postaral, da gleda kakor zviška na vse, in pozna obraz življenja v sreči in veselju, ljubezni in trpljenju, v upanju in strahu, — dokler ne pogleda v obraz silnemu, neizprosному veličanstvu, ki stoji na koncu vsake poti. To človeka stara, to seznanjanje s smrtjo, to počasno, stalno približevanje, te vsakdanje malenkosti, ki jih je treba plačevati kot odkupnino, ta bolečina tód, trganje tam, tesnoba v prsih, trudo srce. Kaj ni bila mladost prečudežna z vsem neutrudnim

upanjem na srečo, ki je pa nikoli bilo ni? Glej — spet je ugasnila svečica!

Toda zato se je zdela, da druge gore tem svetleje, prav tako kot takrat, ko ji je na božični večer on nataknil okrogli, gladki, z dragim kamnom okrašeni prstan. Kako prisrčna je bila ta svečanost, ki je ni bilo moč pozabiti. Kaj se mar dandanes ljudje premnogokrat ne oropajo vrednot, ki so trajne? Vse gre tako naglo, po navadi tako nepremišljeno in pogostoma traja vse le tako kratek čas. Pa potem prvi božični prazniki v lastnem domu, visoko v tretjem nadstropju stanovanjske hiše, ki so bili v znamenju novega zemljana, ki je bil že na poti. Tedaj je dobila ta naslanjač, v katerem sedi zdaj kot stara ženica, veselo pozdravljeno dopolnilo k skromni opravi mlade dvojice, ki je pogrešala še toliko udobnosti. Seveda... takrat je pohištvo bilo delano na rodove, človek ga je vzljubil v vseh teh letih, saj je imelo svojo »dušo«.

Prav pod božičnim drevesom se je tesno naslonila v njegove blazine, trudna od priprave za praznike, za katere je sama spekla potice po starih receptih, čeprav je imela kuharico. Tiho so ji polzele roke po ljubkih stvarcah, katere ji je podarila mati z vozičkom, in si natikala na roko z modrimi trakci okrašene čepice, ki jih bo v kratkem že nosil fantek. Saj biti mora fantek — to se razume. Res je prav kmalu prišel, še skoro malce prenaplajeno. In ta lastnost mu je ostala vse življenje. Kakšen sijajen dečko je bil, prepoln življenjske radosti in sile! Vojska ga je vzela. Odšel je na bojišče in zdaj leži tam daleč v mrzli tuji zemlji, in kraja, kjer počiva ne krasi goreče božično drevesce in nobena ljubeča roka ne more skrbeti za njegov grob. Mar ni bil njemu najljubši? Ali se ji morda to le zdi, ker je mrtev in zato z materinim srcem še ožje, še bolj neločljivo zvezan. Glej — spet je ugasnila svečica!

Skoro vsako leto je zrlu potem spet dvojje novih oči v lučke na božičnem drevesu. Ah, to je bilo veselja, smeha, vrišča! Kar pod drevo so legli fantiči in se zabavali s preprosto železnico, ki jo je bilo treba vselej pognati, da je stekla. Dekleta so neutrudno oblačile in slačile punčke, in vsakokrat je bila velika umetnost, da je spravila otroke od drevesa v postelje.

Kako daleč so zdaj vsi stran od matere! Eden sinov je v službi onkraj morja, dekleta so odšla z možmi v tuje dežele, vsak je odnesel košček materinega srca in njene neutrudne skrbi za njihovo usodo. Ah, človek s tako težavo vzgaja otroke — za druge. Sam pa ostane zapuščen, kot ona tisti dan, ko je izgubila moža, tovariša na življenjski poti, zaupnika svojega srca, ki je živel z njo, ki je mislil z njenimi mislimi. In odtle je ni nihče več prav za prav povpraševal, kaj upa, česa se boji, kaj si želi — saj je bila odslej le samo še za druge.

Svečica za svečico je ugasnila in temno se je razlil večer po sobi. Zamišljeno je stara ženica zrla predse. Tedaj je zaslišala lahne korake v veži in srečen smehljaj ji je ožaril obraz, zakaj vedela je, zdaj pride nekaj prekrasnega. Bila je Mimica, njen ljubček, njeno sončece! »Babica?« je zaslišala od vrat kakor rahel dih. »Deklič, le prižgi luč!« Kakor droban fantek se je zdela deklica v smučarski obleki, ko je z bleščečimi sinjimi očmi vzkliknila: »Ah, babica, sonce na vrhovih in sence v zasneženem gorskem gozdu, tako neizrekljivo krasno je bilo.« Dvoje mladih rok je objelo staro ženo, sveže rdeče ustnice so poiskale vele, trudne. In kakor naenkrat so bile daleč stran vse malodušne misli, skrbi, smrt, kakaj krepka, življenja kipeča mladost je zmagovito pozdravila starost.

F. P.

cijo našega administrativnega aparata je treba torej čuvati in jo postaviti kot jez proti eventualnim samovoljnim ukrepom ministrov samih, kakor tudi v obrambo samih ministrov pred nadlegovanjem neskropuloznih in sebičnih narodnih poslancev.

Ne posegamo po teh pajavih globlje v moralne in socialne persekucije, pač pa ugotavljamo, da je uradniška stalnost edino zdravilo proti takemu zlu. A ker imajo narodni učil-

telji posebno dolžnost tudi kot vzgojitelji mladine in instruktorji širših plasti našega naroda, je njim še potrebnjša stalnost, nego komurkoli drugemu. Sarajevska skupščina je tudi sprejela izjavo glavnega odbora, ki je bila na njej prečitana in ki se glasi:

**Od bodoče demokracije pričakujemo zaščito in upoštevanje državljan-
skih pravic in svobode učiteljstva.**

VI. S.:

Ob uredbi o znižanju prejemkov

Od prijatelja našega lista smo prejeli sledeči dopis:

»Kako gledajo na znižanje naših prejemkov člani nekaterih strokovnih organizacij oz. te organizacije same, nam more pokazati članek, ki je pod prednjim naslovom izšel v 10. številki »Računskega Glasnika« v Beogradu izhajajočega mesečnega organa Združenja drž. uradnikov računske stroke kraljevine Jugoslavije. Iz tega članka, ki ga je napisal M. Djokić, objavljamo samo nekaj odlomkov, ki pa že popolnoma osvetljujejo nenavadno piščevo stališče, katero mora biti vsaka-
kor tudi stališče organizacije, ki list izdaja. V članku beremo med drugim:

»Vsa tri linearna znižanja so narokovali fiskalni razlogi, a to delno znižanje (iz maja 1934) je bilo pojasnjeno s socialnimi motivi, t. j., da se s prihrankom od znižanja zaposli večje število oseb, ki so čakale na postavitev. Pri reševanju tega vprašanja ne moremo obiti dejstva, da so v ti dobi cene produktov in stanovanj znanomovale znaten padec. Izjemoma se zdaj opažajo skoki nekih poljedelskih proizvodov, toda to ni posledica konjunktturnega oživiljanja, temveč direktna posledica letošnje suše.

V gospodarski stiski dela veliko število pridobitnih podjetij vseh vrst po pokritju režijskih stroškov z nizkim zaslužkom in eksistira tako za silo, da bi povečanje fiskalnih davščin spravilo v nevarnost vprašanje njihove rentabilnosti in obstoja. Z znižanjem števila pridobitnih edinic se zmanjšuje tudi število virov drž. dohodkov.

Ta sumarni pregled v najkrajših potezah smo navedli, da bi pokazali nujnost za znižanje osebnih proračunskih izdatkov, nujnost, katero je bilo treba izvesti na vsak način in ki je našla izraza v uredbi o znižanju od 17. septembra t. l.

Ko so se pod silo takih okoliščin znašli pred alternativo: ali da se jim znižajo prejemki ali da jih neredno prejemajo z zamudami po več mesecev, in da morebiti prejmejo le neki del istih, pa da morajo čakati na boljše čase, ko bi jim država mogla izplačati dolg, kar vse predstavlja negotovost svoje vrste, verujemo, da bi drž. uslužbenci in upokojenci sprejeli prvo alternativo, tudi če bi se jim dalo, da

izmed tega izbirajo. Izvedba tega znižanja pa predstavlja posebno vprašanje, v katerem se prav tako križajo fiskalni in socialni momenti.

Smatramo, da nam je dovoljeno o načinu znižanja povedati svoje mnenje. Ne da bi zanemarjali fiskalni moment smatramo, da bi se mogla najti možnost, da se dá mesto tudi socialnemu momentu, tako da bi bil učinek skupnega znižanja pri poedincih sorazmeren. Družina naj ne bo posebno zavarovana, pa tudi ne posebno prizadeta. Ko se je že rodbinska doklada za ženo črtala (s čemer se strinjamo tudi mi, toda ne iz razloga, ker je nepotrebnost, temveč s stališča finančne administracije, o čemer bo spodaj govorila), tedaj je neko nadomestilo bilo mogoče nuditi z manjšim znižanjem osebnih doklade poročenih, a z večjim pri samcih.

Na koncu naj opozorimo na spremembo postranskega značaja, ki je pa vseeno značilna. Gre za označevanje osebnih in rodbinskih doklade, ki sta do teh najnovjših sprememb nosili naziv: osebna draginjska doklada in rodbinska draginjska doklada. Zdaj je beseda »draginjska« izbrisana. Draginjska doklada je bila to, kar kaže ime, v povojnem inflacijskem času, ko so se izplačevale plače po predvojnih zakonih, ko pa denarna enota po svoji kupni moči niti od daleč ni značila tistega, kar je bila pred vojno. To ime je ostalo tudi, ko so bili novi prejemki urejeni z ozirom na tedaj obstoječe denarne in gospodarske razmere, toda stvarno je osebna doklada postala le neka oblika rednih prejemkov s spremenjenim namenom. Po zakonski stabilizaciji dinarja, zlasti pa v dobi pridobitne depresije s padanjem cen, je ta karakteristika »draginjska« doklada postala odveč, ker je prenehala biti karakterna označba te oblike prejemkov.

O tem res precej čudnem stališču, katero zavzema prednji članek nam menda ni treba pristaviti nobenega komentarja.

**Vabimo Vas k nakupu v
najcenejši oblačilnici
PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 14**

FRED. BOUTET:

Blagoslov civilizacije

Zgodilo se je, da se je gospod profesor Pluvinaže, slavni družboslovec, higienik, statistik, član vseh akademij in velik govornik pred Gospodom, peljal z ladjo, ki se je potopila. To se je zgodilo na Južnem morju, med 12° južne širine in 147° zapadne dolžine.

Pluvinažejeva zmožnost, s katero je dobrovoljne sodobnike hudo preizkušal z najdolgočasnejšimi predavanji vsega sveta, da bi »dvignil njihovo нравno višino«, je bila nedosežna. Nedosežen je bil njegov dar, s katerim je sestavljal statistike, ki so kolikor mogoče nasprotovale same sebi in bile popolnoma odveč, s katerimi se je pa dalo dokazati vse, kar je le človek hotel. To pojasnjuje tudi njegovo svetsko slavo.

Profesor Pluvinaže je bil moč pri štidesetih, pokrit z odlikovanji sleherne vrste, ko ga je njegova odrešiteljska vna gnala na potovanje okoli sveta, da bi učil in se učil. Govoril je v različnih jezikih, katere je obvladal spriču svoje skrbne vzgoje, in povsod gradil svoje teorije: v Aziji, Afriki in Ameriki. Vsi trije deli sveta so ga častili prav tako kot Evropa.

Tedaj ga je pa Avstralija pustila na cedilu. Ladjo, s katero je peljal, je zajel strahovit vihar, jo vrgel daleč od določene smeri v stran in jo končno treščil ob zahrbtno koralno pečino. Tako se je zgodilo, da se je gospod Pluvinaže — oblečen sa-

mo v progast pyjama rožnate barve in s pletenimi copatami na nogah — nekega lepega dne krčevito oprijemal skrajnega konca odlomljenega jambora, katerega je vihar prav nemilo premetaval. Rešil si je samo fotografski aparat s ploščami in k sreči svoje statistike, ki so polnile tri debele zvezke, razen tega pa še škafico zdravilnih bonbonov.

Drugega konca jambora se je polastil neki Kitajec. Vsi drugi so utonili. Ko je mogel spregovoriti, je gospod Pluvinaže vprašal Kitajca:

»Ali veste morebiti, če je tod kje v bližini zemlja?»

»O, kajpada, samo šestdeset metrov od tod,« je dejal Kitajec.

»V kateri smeri?» je vprašal gospod Pluvinaže neznansko vesel.

»Pod nama!« je odgovoril Kitajec. »Malo prej sem to sam ugotovil z grezilom.«

Gospod profesor Pluvinaže za take vrste dovptnosti ni imel pravega smisla.

Dva neskončna dneva je prebil v tem položaju, ves v strahu zaradi morskih psov in orjaških hobotnic, skoro mrtev od žeje, za hrano so mu pa služili samo zoperni bonboni.

Kitajec je končno izjavil, da ima že vsega dovolj in se je lepo spustil v globino. Zato se je pa profesor Pluvinaže tem krepkeje držal jambora in življenja.

Že drugo jutro se je pokazalo, da Kitajec ni prav storil, zakaj plima je vrgla jambor in Pluvinažeja rahlo na obalo, po-

„DOM“ gradbena zadruga železniških uradnikov v Ljubljani

Morebiti si je železniški uradnik lahko dovolil kdaj poprej nekaj dni prepotrebne- ga oddiha ob našem morju in v naših planinah, daleč proč od železniškega vrvenja, daleč proč od pisarniškega vzdušja. Danes mu kot poedincu to ni mogoče.

Zaradi tega je bila ustanovljena zadruga z nalogo, da preskrbi članom in njih družinam stanovanje, zavetišče in oskrbo ter v to svrhu v primernih krajih Jugoslavije — zlasti tudi ob morju in v planinah — nakupuje zemljišča, gradi, nakupuje ali jemlje v najem primerne prostore oz. zgradbe (Dom na Jadranu, Planinski dom, Uradniški dom, Zavetišče in dr.).

Zadruga hoče omogočiti vsakemu članu vsako leto vsaj 14 dnevno, težkim gmotnim razmeram primerno ceneno letovanje.

Zadruga sprejema tudi vloge po 500 Din oz. 1000 Din, ki se lahko plačajo v do-

govorjenih obrokih. Ako se zadrugo leto- višče tekom 5 let zgradi, preide vloga v last zadruga, vlagatelj pa dobi pravico do stanovanja za eno osebo v sobi z dvema posteljama vsako leto za 14 dni skozi dobo zaporednih 10 let oz. do družinskega stanovanja soba z dvema posteljama in otomano — za enak čas. Ako bi se letovišče v tem času ne zgradilo, se vloga z obrestmi vred vrne vlagatelju.

S temi vlogami pridobljene pravice se lahko odstopijo drugim začasno ali stalno in preidejo po umrlem vlagatelju na njegovega pravnega naslednika.

Poslovalnica zadruga je v Ljubljani. Kolodvorska ulica 43, kjer more dobiti vsakdo — tudi neželezničar — ob torkih in petkih od 16. do 19. ure vse potrebne informacije.

Načelstvo.

Vozne ugodnosti upokojencev

Z odlokom z dne 26. septembra 1935. št. M. s. 18.833, je minister za promet nekoliko izpremenil določila pravilnika o brezplačni in znižani vožnji glede državnih upokojencev in njihovih rodbinskih članov.

Po novih določilih uživajo (kakor že doslej) upokojeni drž. uslužbenci in upokojeni duhovniki na železnicah in ladjah v državni eksploataciji popust 50% normalnih voznih cen trikrat na leto.

Za drž. upokojence glede teh voznih ugodnosti se smatrajo osebe, ki so bile postavljene po uradn. zakonu ali po zakonu o ustroju vojske in mornarice. Za duhovnike se pa smatrajo osebe, ki so bile postavljene

po odredbah dotičnega veroizpovedanja za opravljanje javnih duhovniških dolžnosti.

Prav tako uživajo rodbinski člani zgoraj naštetih upokojencev enak popust trikrat na leto.

Za rodbinske člane veljajo: 1. Zakonita žena. 2. Zakonski otroci do dovršenega 18. leta starosti. 3. Vdove in otroci umrlih uslužbencev, dokler prejemajo pokojnino.

Vsi ti upokojenci in njih rodbinski člani imajo pravico do voznih ugodnosti, če jim pripadajo osebne in rodbinske doklade ali pa ne, medtem ko so prej osebni upokojenci in njih zakonski otroci uživali vozne olajšave le, dokler so prejemali draginjske doklade.

Draginja

Znižanje najemnin v Ptuj. Upravni odsek ptujskega mestnega sveta je sklenil na seji dne 27. novembra, da bo občina z ozirom na težek gmotni položaj najemnikov, ki je nastal po znižanju plač in pokojnin javnih uslužbencev, znižala večini najemnikov najemnine. Znižanje bo znašalo od 10 do 20%. Prav bi bilo da bi to lepo gesto ptujskega mesta posnemale tudi druge naše občine.

Cene se dvigajo. Že zadnjič smo poročali, da se indeks cen v trgovini na debelo stalno dviga od poletja sem. To dviganje

se nadaljuje. Najbolj so zrasle cene rastlinskih in industrijskih proizvodov. Indeks cen rastlinskih proizvodov, ki je znašal letos julija 60,3 je v oktobru zrasel na 81,6 (lani le 58,8). Industrijski proizvodi so od julija, ko je znašal indeks na debelo 65,7, zrasli na 68,8. Skupni indeks je pa zrasel od julija do oktobra za 6,7 točk, to je za več kot 10%, in sicer od 63,3 na 70,0. Gibanje indeksa cen v trgovini na debelo ima seveda vpliv tudi na indeks cen v nadrobni trgovini. Tudi tam se zadnjič čas opaža stalna tendenca naraščanja cen vseh predmetov, zlasti vseh življenjskih potrebščin.

Maribor v I. draginjski razred

Zbor JRZ v Mariboru. »Slovenec« od 30. novembra je poročal pod tem naslovom o sijajno uspelem prvem shodu JRZ v Mariboru. Drugi govornik, ravnatelj Franc Hrastelj se je podrobno bavil s krajevnimi vprašanji. Naravnost pozornost pa je vzbudil — kakor doslovno poroča »Slovenec« — del njegovega govora, »v katerem se je zavzemal za uvrstitev Maribora v I. draginjski razred. Ta predlog je bil sprejet tudi v resolucijo, ki se je poslala z zborovanja na pristojna mesta. Govornik je navajal za svojo zahtevo tehtne dokaze.

Draginja je v Mariboru večja kakor v drugih mestih, ki so že v I.

drag. razredu. Položaj Maribora kot obmejnega mesta je v mnogih ozirih kočljivejši, kakor mest v središču države. Že visoke plače, ki jih ima avstrijsko uradništvo onkraj bližnje meje, so izivaleen moment. Tujski promet, ki se čim dalje bolj razvija, podražuje življenje. Predvsem pa so tukaj v ospredju narodni interesi. Narodna kultura more v Mariboru živeti in se razvijati le, če more uradništvo s svojimi prejemki podpirati vse kulturne ustanove in se udeleževati prireditev. — Narodni in socialni davek je v Mariboru neprimerno večji, kakor v drugih mestih in pade po večini na ramedna uradništva, ker Maribor še nima

iz kož šivale obleko. Že dolgo so živeli tako, srečni, zdravi in zadovoljni, krepostni in nedolžni, zakaj že davno so bili pozabili na vse pojme, kakor so morala, zločini ali denar.

Tedajci je padel mednje Pluvinaže! Do temena nabasan z najbolj čudovitimi modernimi teorijami, mož, ki zna vse in ki ima za vse prilike primerne statistike ali pa poučno predavanje na razpolago.

Našim vrlim ljudem je od srca hvalen, da so mu rešili življenje in ga tako ljubeznivo negovali. Njegova najbolj vroča želja je, da bi jim izkazal kaj dobrega. Njegovo prvo dejanje (edino, ki ni povzročilo škode) je bilo, da je malo kolonijo fotografiral. V ta namen so si vsi nadeli najlepše kožuhovinate obleke in se postavili na obali v slikovito skupino. Kakšna sijajna podoba: teh dvanajstero vrlih ljudi z obema otrokoma, vsi prekipavajuči zdravja, moči in življenjske radosti! Z otroškim navdušenjem so se dali fotografirati, čeprav je bil to samo platonski užitek, zakaj profesor Pluvinaže je ohranil vse zase v svojem aparatu in na svojih ploščah. Zato jim je pa zatrdil, da smatra za svoj dolžnost, da jih osreči. In že se je z ognjevito vneto lotil dela.

Predvsem je izvel svoj koledar in jim dokazal, da njihovo štetje časa ni pravilno. Tako je na primer dan, ki ga s popivanjem in spanjem praznujejo kot nedeljo, v resnici sredo. Kdo bi morda mislil, da je to postranskega pomena? No, ti vrli ljudje so to strahovito občutili in so takoj spremenili vse svoje življenje. Za vse na

toliko narodno zavednega ostalega meščanstva. Že iz tega razloga je brezporojno potrebno, da se izboljšajo prejemki državnih in samoupravnih uslužbencev z uvrstitvijo Maribora v I. draginjski razred.

»Jutro« od 12. decembra pa poroča: »Za uvrstitev Maribora v prvi draginjski razred je zbran material s podrobnimi navedbami draginje življenjskih potrebščin. To gradivo je mestno poglavarstvo poslalo banski upravi v Ljubljani. Kakor znano je že 1. 1932 meseca maja vložil v mariborskem mestnem svetu občinski svetnik dr. Pavel Strmšek o priliki takrat znižanih

uradniških prejemkov predlog, da se Maribor uvrsti v prvi draginjski razred. Svoj predlog je utemeljeval predlagatelj s takratnim znižanjem uradniških prejemkov in s točnimi navedbami glede draginjskih prilik v Mariboru, ki postavlja Maribor pred marsikatero mesto v naši državi, ki je uvrščeno v prvi draginjski razred.

Upamo in želimo, da bi se napore za čimprejšnjo pomaknitev Maribora v I. drag. razred posrečili. Isto smatramo za potrebno tudi glede Celja, Ptujja, Kranja, Novega mesta, Jesenic, Bled in še cele vrste drugih krajev, kjer draginja ni nič manjša.

Ob koncu leta

S to številko sklepamo sedemnajsti letnik našega lista. Težko je bilo minilo leto za vse državne uslužbence in upokojece. Naš gmotni položaj se je tako hudo poslabšal, da je obstoj mnogih naših družin ogrožen. Treba bo omejiti izdatke na vseh koncih. Za vse kar je nepotrebno, je škoda vsakega dinarja. Državni uslužbenci in upokojece so se morali prilagoditi svojim tako močno znižanim dohodkom. Posledice redukcij se že kažejo.

V tem trenutku si je treba postaviti vprašanje: kaj pa s prispevki za strokovne organizacije in z naročnino za uradna glasila? Mislimo, da nam ni treba iskati odgovora: vsak drž. uslužbenec in upokojenec, ki razume važnost in potrebnost organizacije, in ki ve ceniti pomen samostojnega, neodvisnega stanovskega glasila, bo storil, kar mu velevala dolžnost. Prepričani smo, da jih izmed naših naročnikov ne bo mnogo, ki bi zaradi zadnjih redukcij odpovedali list. Kader naših naročnikov je že tako prečiščen, da obsega res samo vse tiste zavedne in zveste stanovske tovariše, ki so iz globokega notranjega prepričanja in iz dejanske potrebe postali in ostali naročniki lista. Ti bodo tudi v teh težkih ča-

sih našli sredstva, da svojo zvestobo listu ohranijo.

Naročnina je itak skrajno nizka, komaj 3,33 Din na mesec. Prepričani smo, da nikomur, ki bo dobro premislil, malenkostna naročnina ne bo ovira, da ostane naročnik. V nevarnosti se izkaže, kdo je veren tovariš, v stiski se preizkusi svestoba. »Naš Glas« ne prejema ne subvencij, ne podpor od nikogar.

Ali nam pa mar v teh časih lista ni treba več? Ravno narobe! Prav zdaj, ko je stiska največja, je še posebno nujno, da se vsi oklenemo svojega glasila s podvojeno silo, da ga moralno in gmotno podpiramo in širimo. »Naš Glas« že dolgih sedemnajst let odločno in nekompromisno zastopa interese višjega in nižjega, aktivnega in upokojenega drž. uslužbenstva. To svoje delo bo list v prihodnjem letu z nezmanjšano silo nadaljeval. Upravičeno pričakuje »Naš Glas«, da bo v vseh dobro mislečih tovariših našel razumevanje in dejavno podporo, ker se dobro zaveda, da je doslej svojo težko nalogo kot skupno, neodvisno, osrednje glasilo slovenskih drž. uslužbencev in upokojencev vselej pošteno, neomahljivo in dosledno vršil v veliko korist vsega našega stanu.

Vestnik

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

voščita vsem sotrudnikom, naročnikom, bralcem in prijateljem lista
uredništvo in uprava.

Božične počitnice. Po odločbi prosvetnega ministrstva trajajo letos šolske božične počitnice od vstetega 23. decembra do vstetega 10. januarja.

Nov grob. Dne 10. decembra je v Ljubljani nenadoma izdihnil žandarmerijski podporočnik Martin Zmavc. Blagi pokojnik, ki je dosegel starost 66 let, je bil po rodu iz Spod. Štajerske, rodil se je pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Služil je 30 let tudi v Bosni, kjer je med vojno kot zaveden Slovan rešil mnogo Srbov pred avstrijskimi krvniki. Zato je prejel pokojnik posebne pismene zahvale od več občinskih odborov. Po vojni je služil v Ptujju in nazadnje v Ljubljani. Dosegel je čin žandarmerijskega podporočnika - vodnika. Pred nekaj leti je vstopil v zaslužni pokoj. Pokojnik, ki je bil vzor plemenitega značaja, izredno dober in pravičen, je bil brat gimnazijskega profesorja v pok., dr. Jakoba Zmavca iz Maribora, agilenega odbornika ondotnega Društva jugosl. drž. upokojencev. Blagopokojnemu našemu

dolgoletnemu zvestemu naročniku ohranimo časten spomin!

Zastopniki učiteljstva pri kraljevskem namestniku. Jugoslovanski učiteljsko združenje je zadnjič predložilo kraljevskemu namestništvu predstavko o prosvetnih osebnih in stanovskih vprašanjih. V zvezi s to vlogo je kraljevski namestnik g. dr. Ivo Perović dne 26. novembra sprejel zastopstvo Jugoslov. učit. združenja. Organizacijo so zastopali predsednik g. Ivan Dimnik in oba podpredsednika gg. T. Dimitrijevič in Dj. Mirkov. Kraljevski namestnik g. dr. Perović je izvajanja učiteljskih zastopnikov pazljivo in z zanimanjem poslušal in jih pridržal pol ure v avdijenci.

Iz novega finančnega zakona. V osnutku novega finančnega zakona, ki je bil predložen narodni skupščini v razpravo, je tudi določba, da bo ministrski svet izvrševal pregled osebnih izdatkov, nagrad in drugih postranskih prejemkov, katere uživajo državni uslužbenci po dosedanjih predpisih mimo svojih rednih zakonskih prejemkov. Ti postranski prejemki se bodo znižali na največ 50% rednih prejemkov. Tudi bo ministrski svet zaradi izdelave sistemizacije službenih mest proučil število

tudi praktično uporabiti. Niso se upali upreti se civilizaciji, ki naj bi jim prinesla vse koristi, ki si jih je le mogoče zamisliti.

Pluvinage je postal njihov dobitnik in vodnik.

Pluvinage ni vedel, ne kod ne kam. Dal je podreti vse stare keče in sezidati nove, ki so popolnoma ustrežale njegovim strašnim higijenskim načelom, prav tako tudi bolnišnico za nalezljive bolezni (čeprav nobenih bilo ni). Dal je zgraditi nasip, čisto in svetlin, vse popolnoma nepotrebne stvari. Vsako jutro je zbiral svoje žrtve na obali in jih silil, da so morali dobro uro gojiti švedsko gimnastiko po vseh pravilih umetnosti, pri čemer so se zvirali na najsmušenejše načine. Ukazal jim je, da morajo vodo, preden jo popijejo, prekuhati, zakaj v potoku je bil našel bakterije. Prepovedal jim je skoro sleherno mesno hrano, ker je bil vegetarijanec, zato jih je pa polnil z močnatimi jedmi, ki so bile sicer omejene, zato pa jih je bilo zelo težko pripravljati. Določil je točne ure za vstajanje in leganje spat, uvedel delitev dela, ki je njihove moči močno prekašalo, skratka, prisilil jih je, da so opustili vse, na kar so se bili prej navadili, in da so zdaj delali samo to, kar je on, profesor Pluvinage, smatral za pravo. Teorija ga je popolnoma podpirala — na žalost praksa ne. Zaradi znanstvene umne reje so poginile skoro vsi svinje, gradnja nasipa je prepolnila ribe, ki so pobegnile in tudi tjunli so izostali.

Vseh štirinajst otročev je tako rekoč naglo propadalo. Namesto nekdanjih veselih

državnega uslužbenstva, in to celokupnega in pri posameznih uradih. Tudi bo ministrski svet pooblaščen, da po potrebi odpravlja ali združuje urade, ki bi se pokazale, da so odveč.

Politično uradništvo in stranke. S posebnim razpisom bana dravske banovine, ki je bil nedavno izdan, je ugotovljeno, da smejo tudi uslužbenci notranjega ministrstva, to so politično-upravni uslužbenci, biti člani zakonito priznanih strank, prav tako kakor uradniki kateregakoli drugega resor-ta. Pač pa je politično-upravnim uslužben-cem še nadalje prepovedano strankarsko delovanje in uveljavljanje v političnih strankah, kjer ne morejo biti torej strankarski funkcionarji, govorniki na shodih itd. Uslužbencem drugih ministrstev je pa dovoljeno, da se tudi v okviru zakonito priznanih strank udeležujejo, kakor sicer vsak polnopraven državljan. Seveda je prepovedano sleherno strankarsko delovanje v službi, kakor morajo biti sploh vsi drž. uslužbenci po predpisih uradniškega zakonopolnoma nepristranski in v službi najstrože objektivni.

Celje hoče v I. drag. razred. Na seji celjskega mestnega sveta, ki se je vršila dne 29. novembra, je bil sprejet sklep, naj se občina zavzame, da bo mesto Celje uvrščeno v prvi draginjski razred doklad državnih uslužbencev, ker je v Celju draginja vsaj tolikšna, če ne večja kot v krajih, ki so v I. draginjskem razredu.

Maribor proti znižanju plač. V mariborskem mestnem svetu so se občinski odborniki živahno zavzeli, da naj ostanejo prejemki mestnih uslužbencev neokrnjeni. Tudi zagrebška občina je enako kakor mariborska, nastopila proti znižanju plač občinskim nameščencem in poudarjala, da je to vprašanje njene, z zakonom zavarovane avtonomije. V javnosti sta nastopa mariborskega in zagrebškega občinskega sveta zbudila splošno odobravanje.

Socialno delovanje železničarjev. Letos poleti se je vršil v Ljubljani sestanek zastopnikov vseh organizacij železniških uslužbencev, na katerem so razpravljali o uporabi denarja, katerega so zbrali železničarji za spomenik pokojnemu kralju Aleksandru I. Sestanku je predsedoval železniški direktor sam. Stavljeno so bili trije predlogi. Železničarska nabavljalna zadruga je predlagala, naj bi se v Gozdu Martuljku postavil »Mladinski dom«. Zadruga da na razpolago stavbišče, doprla bi pa akcijo tudi z denarjem. Jadranska straža je za »Mladinski dom« ob morju. Zastopnik Združenih železniških uradnikov je pa

predlagal, naj se sezida v Ljubljani kon-vikt za otroke železniških uslužbencev s proge, ki se šolajo v Ljubljani. Na sestanku do končnega sklepa ni prišlo.

Nabavne in prevzemne komisije. Vse p. n. naročnike opozarjamo, da se bo zbirka člankov pod tem naslovom nadaljevala v prihodnjem letniku. Hkrati si dovolimo že zdaj naznaniti, da nam je g. pisec teh člankov obljubil, tudi več prispevkov s področja uredbe o potnih in selitvenih stroških, nakar že vnaprej opozarjamo vse, ki se za te tehtne strokovne članke zanimajo.

Izpitni preglednikov finančne kontrole. Finančno ministrstvo je odločilo, da se bodo odslej vršili izpitni preglednikov finančne kontrole pri posameznih finančnih direktorjih. Izpitom bo od časa do časa prisostvoval poseben odposlanec finančnega ministrstva kot predsednik, sicer bo pa pri izpitih predsedoval finančni direktor oz. njegov pomočnik.

Preizkušanje sposobnosti za poklic. V Zagrebu deluje poseben zavod za znanstveno preizkuševanje telesnih in duševnih sposobnosti za razne poklice. Ta ustanova je bila spočetka zasebna in je bila pridružena obrtni šoli, nato jo je pa prevzela zagrebška trgovsko-industrijska zbornica. Število obiskovalcev se je zadnja leta močno pomnožilo. Zavod ima najmodernejšo priprave za preizkušanje najrazličnejših telesnih in duševnih sposobnosti. Na zavod pošiljajo v preiskavo kandidate za namestitev razna velika industrijska in trgovska podjetja, daje pa nasvete in navodila tudi obrtniškim in drugim interesentom. Slična ustanova bi bila koristna tudi v Ljubljani.

Listnica uredništva. G. Iv. N. Vašega zanimivega in aktualnega članka žal ne moremo objaviti, dasi bi ga radi. Morebiti kdaj pozneje. — G. L. S. v C. Skušali bomo Vaš prispevek, če že ne v celoti, pa vsaj deloma objaviti v prihodnji številki. Oprostite, če bomo morali posameznosti spreminjati oz. črtati. Upamo, da nas razumete. Več naročnikom in dopisnikom! Prosimo, uvažujte razmere, ki nam ne dopuščajo, da bi mogli ugoditi vsem Vašim željam glede izbire gradiva za list. Kolikor nam je mogoče, itak skušamo ustreči, so pa zapreke, ki so močnejše od nas. — Vsem sotrudnikom: vesele božične praznike!

TVRDKA A. & E. SKABERNE

nam javlja, da hoče z ozirom na znižanje plač, omogočiti uradništvu nabavo visokokvalitetnega blaga na primerne plačilne obroke. — Uprava.

Upokojenec

Staroupokojenci, javite se! Mariborska mestna uprava »Udruženja penz. oficira i voj. činovnika kraljevine Jugoslavije« namerava podvzeti energično akcijo v svrhu zvišanja pokojnin staroupokojencev. — V to svrhu so mestni upravi v Mariboru potrebni sledeči podatki: koliko takih gg. častnikov in voj. uradnikov živi še v naši državi, kje isti bivajo, koliko prejemajo mesečne pokojnine z doklado vred, koliko so stari, koliko rodbinskih članov vzdržujejo in ali imajo razen pokojnine še druge dohodke in koliko na mesec. — Zato prosimo vse staroupokojene gg. častnike in voj. uradnike, naj se nemudoma in neposredno javijo: »Mestni upravi Udruženja penz. oficira i voj. činovnika v Mariboru.«

Odtegljaji za uradn. pokojn. sklad. K našemu članku v zadnji številki o naknadnih prispevkih za uradn. pokojninski sklad

dodajamo še, da ne bo nesporazumljenj, da je fin. ministrstvo odredilo ustanovitev odtegovanja in vrnitev že izvršenih nezakonitih odtegljajev samo za dotični primer, o katerem je državni svet izdal v članku navedeno razsodbo. V splošnem pa to ne velja in mora vsak upokojenec sam vložiti v ti stvari tožbo na državni svet, in šele na to izda fin. ministrstvo tako odločbo o ustavitvi odtegljajev, kakor v opisanem primeru. Sicer je pa znano, da tudi razsodbe drž. sveta ne veljajo na splošno, temveč samo za dotični konkretni primer.

Važno za trafikante. Državnim upokojencem oz. invalidom, ki imajo trafike, v katerih v popolno skromnem obsegu prodajajo pisarniške potrebščine, bo naslednja razsodba mogla koristiti v potrebi. Ljubljansko mestno predsedništvo je obsodilo po § 398/1 obrt. zakona neko trafikantino

svetu so hoteli tako nedopustno napako kar najprej popraviti.

To je opogumilo gospoda Pluvinagea. Odločno jih je potegnil za sabo, »navzgor k luči«, in je pričel s predavanji. V nekaj dneh je dosegel ogromen vpliv nanje: naučil jih je mnogih modrosti in jih pripravil do tega, da so ga mogli — ne da bi pospali — poslušati. Govoril je o higijeni (higijeni obleke in higijeni stanovanja), o smoterni prehrani. Na široko jim je razlagal nauk o kalorijah, ritmično gimnastiko in vzgojo otrok, jim pojasnjeval razliko med intenzivnim in ekstenzivnim gospodarjenjem in jim predaval o umetnih gnojilih, gozdarskih vedah, o umetni reji rib, o živinoreji in epidemskih boleznih, kakor so trihinoza in abdominalna flogoza. Udarno jim je dokazal, da takó ne gre več naprej, da žive zoper načela sleherne moderne civilizacije in jim takó neprestano predočeval vse, kar pogašajo, da se jim je nazadnje začela gabit vsa okolica in še celo sami sebi.

Zazdeli so se čisto majceni, kadar jih je primerjal s evropskimi narodi, kadar jim je njihove sijajne ustanove stavljal kot svetle vzgled in jih je zmerom iznova bodril k posnemanju. Vsako predavanje je bilo natlačeno s citati, zgodovinskimi primeri, pomembnimi številkami in okrutnimi statistikami.

Nesrečneže je obsedlo prepričanje, da je on daleč pred njimi in da vé vse (kar je bilo na žalost res). Poslušali so ga z velikim spoštovanjem in se na vso moč trudili, da bi razumeli njegove teorije in jih

herkulskih postav je bilo videti samo še štirinajst nevrasteničnih, izžetih in sestradanih okostij, ki so trepetala od boleznih in strahu pred smrtjo, ki jih je grizlo častihlepje, ljubosumnost in medsebojno neupanje. Gospodu Pluvinageu je namreč razven vsega ostalega uspelo, da jih je prepričal o važnosti politične organizacije. Šele ta jih bo v očeh drugih narodov storila ljudi.

Preden je minilo leto, je profesor Pluvinage na ta način opravil z naselbinico. Ni videl, kaj je bil storil, bil je sam s seboj in z učenci prav zadovoljen. Na obletnico svojega prihoda je priredil javno slavnost z veselico, ki jo je nazval »slavje zmernosti«. To ime si je bil naš človekoljub namenoma izbral, zakaj odločil se je bil, da bo ta dan okronal svoje delo.

Na vse zgodaj jih je sklical in jih fotografiral, kakor pred letom. Nato jih je nagovoril s krepko pridigo o alkoholizmu in njegovih zlih posledicah. Na koncu jim je naznanil, da je v proslavo tega prepovednega dne ugonobil poslednjega njihovega sovražnika: izbil je dno zadnjemu sodčku ruma, ki so ga še imeli v zalogi in izlil vsebino v morje.

To je bilo pa preveč! Vrh ljudje, ki so vse potrpežljivo prenašali — tega pa vendar niso prenesli. Kakor na znamenje so skočili na Pluvinagea, ga podrli na tla in ga zvezali. Odnegli so ga v svoj čoln in naglo odveslali na majhen, čisto zapuščen otočič, oddaljen kakih 800 metrov. Tam so mu sezidali kočico in ga obskrbeli z živili. Nato so ga razvezali in ga pustili samega.

»V nekaj mesecih pride najbrž tod kakaladja s kitolovci mimo«, mu je nekdo ob odhodu dejal. »Sem pa tja ti bomo še kaj prinesli za jesti, toda med nami te ne bomo več gledali. Lahko bi se sicer kdo še spozabil nad teboj. Osamljenost je pa sicer tudi nek način zdravljenja!« je hudobno režaje se dodal.

Profesor Pluvinage ni nikdar razumel, kaj se je bilo prav za prav zgodilo. Štiri mesece kesneje se je pripeljala mimo ladja s kitolovci, katerim se je pridružil, pri tem pa se je še z zadnjim pogledom poslovil od svojih žrtev. Ti so prav kmalu po osvoboditvi pozabili na svoje trpljenje in so se polagoma vrnili spet k prejšnjemu življenju.

Vrnitev profesorja Pluvinagea v Evropo je postala nezasišana senzacija. Kar trgal so se za junaka, in njegova predavanja so povzročila čudeže. Opisoval je svojo čudovito prigodo. Čudno — toda gotovo v dobrem namenu in pošteno zanečestnosti — je izpustil vselej neprijetni konec in je govoril samo o plemenitem in koristnem delu, katero je dvanajst mesecev tako modro vodil.

Sliki dveh skupinskih posnetkov sta pojasnjevali predavanja. Na prvi je bilo videti štirinajst veselih orjakov, kipečih od zdravja in moči, na drugi pa nekaj izsušenih, betežnih okostnjakov.

»Ob mojem prihodu«, je dejal profesor Pluvinage — in pokazal okostnjake.

»Ob mojem odhodu«, je dejal — in pokazal Herkule.

Odobravanja ni bilo konca ne kraja.

iz Ljubljane na globo zaradi prekrška § 4 obrtnega zakona, storjenega s tem, da je neopravičeno izvrševala v trafiki tudi trgovino s pis. potrebščinami. Na pritožbo kaznovane trafikantke je banska uprava razsodbo razveljavila, češ da je mala prodaja monopoliziranih predmetov izvzeta iz obrt. zakona (Služb. list št. 347/34 ex 1932). Za samostalne male prodajalnice se pa po izpodbijanju uredbe o odpiranju in zapiranju obratovalnic itd. (Služb. list št. 198/35 ex 1931) smatrajo tiste obratovalnice, ki prodajajo v čl. 1 te uredbe navedeno blago, torej tudi pisalo, blago v popolnoma majhnem obsegu. — Iz utemeljitve te razsodbe sledi, da torej v takih primerih prodaje pis. potrebščin v majhnem ni mogoče smatrati za samostojno obrtno delovanje.

Iz organizacij

Zborovanje meščanskošolskih nastavnikov. V nedeljo, dne 8. decembra se je v prostorih dekliške meščanske šole v Celju vršil občni zbor ljubljanske sekcije Zdrženja učiteljskega meščanskega šol. Na zborovanju je bil izvoljen za predsednika ravnatelj g. Anton Fakin, znani organizacijski delavec. Zborovalci so sprejeli daljšo resolucijo, iz katere objavljamo poglavite točke: Kvalifikacija nastavnikov naj se vrši javno in naj se jim prizna pravica do pritožbe. Brez disciplinske preiskave se nihče ne sme premestiti, zlasti ne proti svoji volji. Vse namestitve naj se vrše v glavnih počitnicah in samo po natečajih. Šolska uprava naj se poenostavi. Vzpostavi naj se spet zvanje upraviteljev meščanskih šol. Stalno nastavljeni katehetje naj se prevedejo in napredujejo kakor vsi ostali nastavniki. Čimprej naj se izda nov zakon o meščanskih šolah.

Čudne razmere med učitelstvom. O zborovanju zagrebškega učiteljskega društva »Edinstvo«, ki se je vršilo dne 9. novembra, poročamo po »Učiteljskem tovarišu«, da je med drugim predsednik društva predlagal, da se g. Dimniku, predsedniku JUU izglasuje nezaupnica in to zaradi tega, ker je v preiskavi, ker se je boril za učiteljske pravice. Navzlic ugovorom g. Gligorija Cikare, da se o stvari ne sme glasovati, ker je pred sodiščem, in njegovi izjavi: »Dimnik ni obtožen za nečastna dejanja, temveč se je boril za vse vas tu...«, je bila sprejeta nezaupnica z večino glasov. Poročilo se končuje z naslednjim odstavkom: »Konstatiramo torej, da je predlagal pred-

sednik Milojevič, da je izglasuje Dimniku nezaupnica, ker je v preiskavi, ker se je ob znižanju uradniških prejemkov boril za uradniške pravice. Ko bi imel priti predlog na glasovanje je vstal policijski agent in vprašal: »Ali je g. Dimnik obsojen, ali je stvar pred sodiščem?« Ko je prejel odgovor, da Dimnik še ni obsojen, tedaj je zastopnik policije izjavil, da se o tej stvari ne more glasovati, ker bi mogel g. Dimnik za to tožiti vas in mene. Torej policija mora braniti predsednika učiteljskega združenja pred njihovimi kolegi in to v primeru, ko brani njihove principe. Kam ste prišli!

Za železničarski dom. V »Glasniku železničarskega i brodarstva« se zavzema neki pisec za čimprejšnje zidanje lastnega železničarskega doma v Ljubljani. Članek predlaga, naj bi pri oživitvi tega načrta sodelovalo članstvo vseh strok. Zlasti naj bi članstvo pomagalo pri izdelavi načrtov za stavbo, za notranjo opremo in posamezne dele. Stroški gradnje bi se gotovo precej znižali, če bi se dela, katera lahko izvrše železničarji-profesionalisti, oddala tudi letem, da v prostem času žrtvujejo nekaj ur za svoj dom. Nadalje predlaga članek uvedbo neobveznega kuluka, zlasti pri izkopu temeljev. Zunanji član UJNZB bi gotovo pozdravil načrt, da se v domu ustanovi tudi internat, v katerem bi stanovali dijaki — otroci članov s proge.

Zadružne vesti

Iz ljubljanske nabavljalne zadruge. Naša zadruga v Ljubljani, Vodnikov trg 5, nudi svojim članom za božične praznike: Obeske za božično drevo, čokoladne izdelke vseh vrst, bonbone, svečke in dr. — Za potice: orehova jedra, lešnike, med ajdov in cvetlični, mandeljne, rozine, po konkurenčnih cenah. — Purane in drugo perutnino preskrbi zadruga svojim članom pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Igriska ul. št. 3. — Vino, novo in staro iz ljutomerskih gor, priznana kapljica po 10 Din novo in po 12 Din staro, jeruzalemsko po 14 Din, viški opolo po 10 Din, prošek po 20 Din liter nudi zadruga kréma (na dvorišču), kjer so sedečim gostom na razpolago razna hladna jedila. — Porcelan novo došel, velika izbira po znižanih cenah. Priporočamo vsem članom, da krijejo vse svoje potrebščine v svoji zadrugi, in ne članom državnim uslužbencem, naj se čimprej prijavijo kot člani. V slogi je moč!

Zadružna restavracija v Beogradu. Zveza nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev vzdržuje v svojem modernem poslopiju v Dečanski ulici št. 12, telefon šte. 29-876, zadružno restavracijo, kjer nudi gostom odlično higiensko in obilno hrano. Kosilo stane 9 Din, večerja pa 7 Din. Za zajtrk je na razpolago kava, čaj ali mleko. Bela kava stane 2,50, črna 1 Din, čaj s citrono 2 Din, mleko s kruhom pa 1,50 Din. V abonmaju se plača za kosilo in večerjo po 380 Din na mesec. Abonirati se more vsakdo tudi že za 10 dni. Hraniti se morejo v tem zadružnem restavrantu vsi državni in samoupravni uslužbenci in upokojenci, ki so člani naših zadrug, kjerkoli v državi. Priporočamo vsem zadrugarjem, ki se mude po poslih v Beogradu, da se poslužujejo naše zadružne restavracije.

Izplačevanje tekoče štednje vnaprej. Železničarska nabavljalna zadruga v Ljubljani je sklenila, da bo članom na njihovo željo na račun zneskov, ki naj bi se jim izplačali iz naslova tekoče štednje (blagajniškega skonta) prihodnjo pomlad, izdajala manufakturo, katero si spriču zadnjega znižanja prejemkov brez kreditiranja ne morejo nabaviti. Kdor pri zadrugi ni prezadovoljen in nima zaostankov na obrokih in ki bi torej v marcu 1936 prejel določeni znesek tekoče štednje izplačan, si more že kdaj nabaviti blago ali čevlje kot gotovinski nakup do približne višine zbrane štednje. S tem je omogočeno tem članom, da se ob nastopu zime preskrbe s toplim blagom.

Zapiski

V zagrebškem »Glasniku železniških činovnikov«, glasilu organizacije železniških uradnikov, je objavil Observator naslednje prav zanimive zapiske.

Zedinjene države severnoameriške so uvidele, da redukcije uradniških plač niso nikomur koristne. Prezident Roosevelt je odločil, da se odpravijo vse dosedanje redukcije prejemkov. Prejemki drž. uslužbencev so bili splošno znižani za 15%. Ksneje so jih dvakrat zvišali za 5%. Od 1. aprila t. l. ima pa uradništvo spet prejšnje plače. Naj bi si tudi drugi vzeli za vzgled g. Roosevelta!

Obleke kemlično čisti, barva, plisra in lika tovarna J. O. S. REICH.

Angleška noče v tem pogledu zaostati za U. S. A. Po poročilu lista »The Post« od 27. aprila t. l. je dejal g. Chamberlain: »Treba nam je obrniti pozornost še na tisti del znižanja prejemkov drž. uslužbencev, katerega nisem mogel odpraviti minilo leto. Po razmišljanju sem prišel do prepričanja, da ne bi bilo priporočljivo, da se postopoma povračujejo prejšnji prejemki. Zato predlagam, naj se s 1. julijem 1935 izbrše z gobo vse skupaj s table.« — Jaz pa predlagam: izposodimo si to gobo od g. Chamberlaina. Nas to brisanje ne bi veljalo 13 milijard kot Angleže.

Litva je razpisala notranje posojilo 18 milijonov. Državni uslužbenci so vplačali 11 milijonov. Ko so se pa stiki z Nemčijo zaostri, in se je zaradi tega izvoz gosi znižal, je bil izdan ukaz, koliko gosi mora posamezni uradnik v določenem času in sorazmerno z višino svojih prejemkov jesti. Predsednik države prejema kot dnevno dotacijo po dvoje gosi! Samo, da se ne bi spomnili in jim dali trinajsto plačo... izplačano z gosmi...

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

Največja izbira!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Reklamne cene

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

IN NOVO LETO

Vam nudi
pristna štajerska vina,
viški opolo, prošek
priznane kvalitete po
konkurenčnih cenah:
**Zadruga drž.
uslužbencev**
za nabavo potrebščin
Ljubljana, Vodnikov trg št. 5

TELEFON 24.21

Učiteljska tiskarna

Ljubljana
Franciška ulica
Telefon šte. 2312
Račun pošl. hran. 10.761

je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejših do najmodernejših
Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

Lastna tvornica šolskih zvezkov

Tovariši

Kupujte pri tvrdkah, ki
oglašujejo v »NAŠEM
GLASU«! Kdor podpira
nas, ga podpiramo mi!

Priporočamo tvrdko

M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških
in šolskih potrebščin.

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Telefon 2673 Špecerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev
v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874
Poštni čekovni račun šte. 10.681. Telefon šte. 3413
Posojila tudi ranžijska (do Din 10.000.-) vsem javnim nameščencem po 8% proti zaznambi na plačo in poroštvo. Hranilne vloge na hranilne knjižice in vloge v tek. rač. obrestuje, ako so vezane najmanj na 3 mesece, do 5%. Izplačila promptna. Tovariši, rešila nas bo samo stanovska in zadružna zavednost.

Manufakturna trgovina
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporočamo svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gospodom uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Tovariši poravnajte naročnino!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin r. z. z o. z.

Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5 / Telefon šte. 2421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci!

Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže specerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, rje prosti jedilni pribor itd.